

Månedssrapport luftforurensninger

Februar 2014

Lite eksosforurensning

Februar 2014 var preget av mildt vær med en del vind og nedbør. Dette førte til forholdsvis lave konsentrasjoner av luftforurensning, spesielt for nitrogendioksid (NO₂) som i hovedsak stammer fra eksos.

Månedsmidler for nitrogendioksid var generelt lavere i februar i år enn de har vært i februar de siste årene. Dette skyldes at det var mer vind og ustabil vær enn normalt for måneden. Figur 1 viser månedsmidler av nitrogendioksid fra februar i årene 2010 til 2014.

Noe svevestøv

Det ble registrert noe forurensning fra svevestøv i februar, hovedsakelig som følge av veistøv. De høyeste konsentrasjonene ble registrert i sterkt trafikkerte områder, men enkelte dager ble det registrert forhøyede konsentrasjoner over større deler av byen. Figur 2 viser timekonsentrasjoner av PM₁₀ ved tre målestasjoner i Oslo 18. februar sammen med varslingsklasser. De høyeste konsentrasjonene ble registrert i forbindelse med ettermiddagsrushet og på kvelden. Dette skyldtes oppvirvling av veistøv, samt noe vedfyring. Månedsmidlene for svevestøv (PM₁₀) er sammenlignbare med månedsmidler fra samme måned tidligere år.

I begynnelsen av februar ble det også noen dager registrert forhøyede konsentrasjoner av svevestøv fra de minste partiklene (PM_{2,5}), over hele Oslo. Det samme var tilfelle på målinger andre steder i Sør-Norge. Dette skyldtes derfor sannsynligvis

i stor grad langtransportert luftforurensning, dvs. forurensning fra andre land/regioner.

Få overskridelser av forskriftens grenseverdier

I løpet av februar ble det ikke registrert noen overskridelser av forurensningsforskriftens grenseverdi for timemiddel av nitrogendioksid (NO₂). I årene 2011 til 2013 ble det i februar registrert fra 9 til 28 overskridelser av grenseverdien ved den målestasjonen som hadde flest overskridelser.

Det ble registrert til sammen fem overskridelser av døgn grenseverdien for PM₁₀ (svevestøv) i februar. Disse kom som følge av veistøv og ble registrert i sterkt trafikkerte områder (Hjortnes, Manglerud og Smestad) på dager med lite nedbør. Antall overskridelser er vist i tabell A.

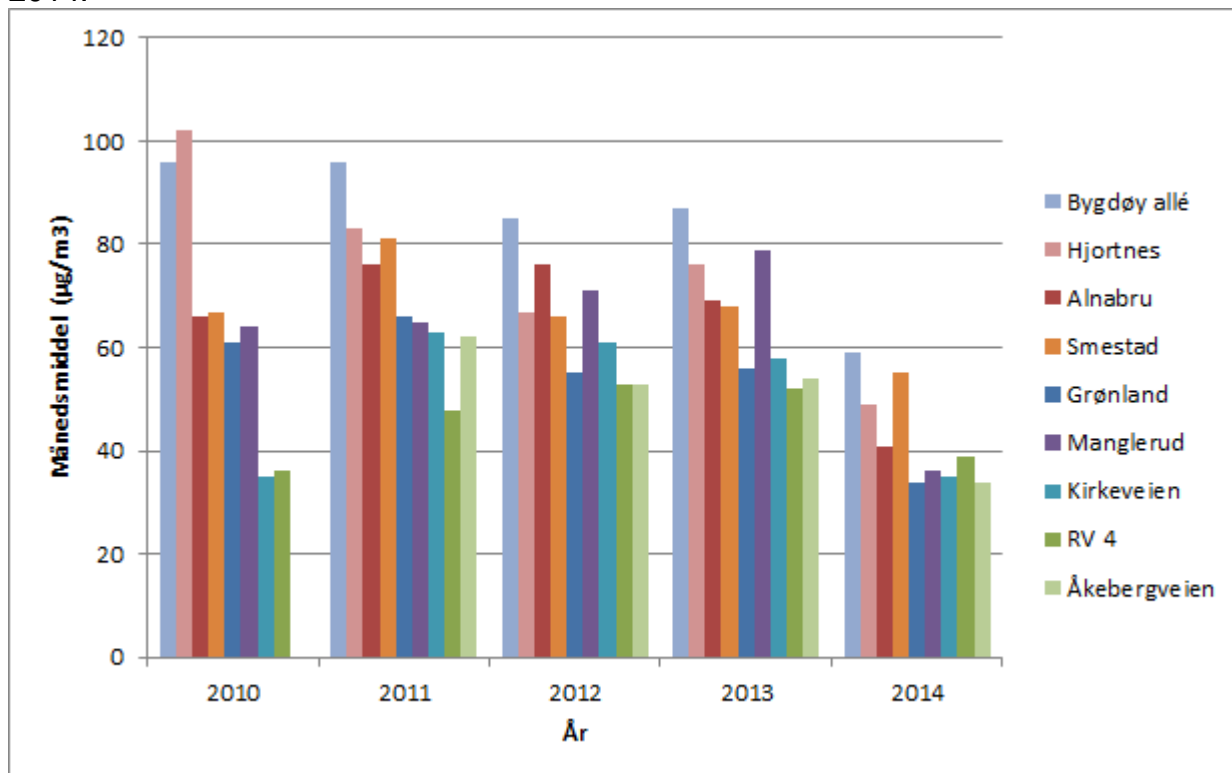
Helseeffekter¹

Folkehelseinstituttet og Miljødirektoratet har satt luftkvalitetskriterier basert på eksisterende kunnskap om hvilke helseeffekter komponentene gir. Disse er vesentlig strengere enn grenseverdiene i forurensningsforskriften.

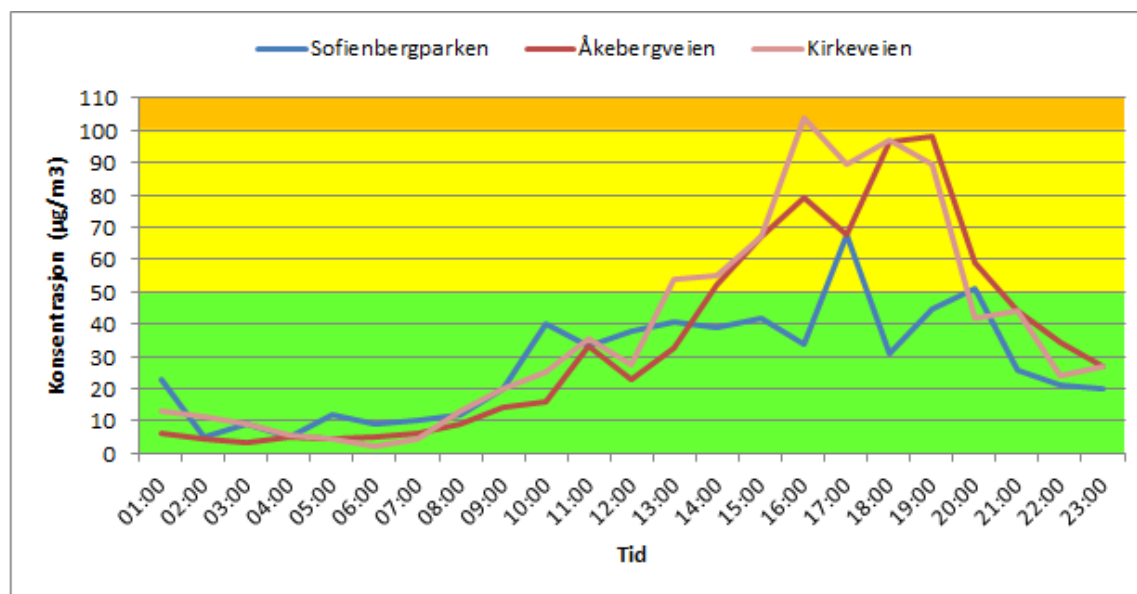
I henhold til disse kriteriene kunne følsomme personer oppleve negative helseeffekter i opptil ca. 35 % av tiden i februar. Dette skyldtes hovedsakelig veistøv i sterkt trafikkerte områder.

¹ Informasjon om helseeffekter er basert på Folkehelseinstituttets hjemmeside (www.fhi.no), de nasjonale varslingsklassene, samt Miljødirektoratet- og Folkehelseinstituttets luftkvalitetskriterier. Se også tabell 1 i vedlegget til månedssrapporten.

Figur 1. Månedsmiddelkonsentrasjoner av nitrogendioksid (NO₂) i februar i årene 2010 til 2014.

Figur 2. Målte konsentrasjoner av PM₁₀ ved utvalgte målestasjoner 18. februar vist sammen med varslingsklasser (bakgrunnsfargen i figuren).

Varslingsklasse	Helsevirkninger knyttet til luftforurensning
Svært forurenset	Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- eller luftveislidelser bør ikke oppholde seg i svært forurensete områder. Små barn bør unngå lengre opphold utendørs i svært forurensete områder. Forbigående slimhinneirritasjoner og ubehag kan forekomme hos friske personer.
Mye forurenset	Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- eller luftveislidelser bør unngå lengre opphold utendørs i mye forurensete områder.
Noe forurenset	Helseeffekter kan forekomme hos astmatikere ved opphold ved sterkt trafikkerte gater, spesielt i forbindelse med økt fysisk aktivitet.
Lite forurenset	Liten eller ingen helserisiko.

Tabell A. Antall overskridelser* av grenseverdier i forurensningsforskriftens kap. 7. Faste 24-timersmidler for PM₁₀ og timemidler for NO₂.

Komp.	Målestasjon	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 hittil	Feb. 2014
PM ₁₀	Kirkeveien	25	23	13	15	6	12	10	13	14	14	0	0
PM ₁₀	Alnabru	38	39	50	31	(10)	18	13	18	(15)	25	0	0
PM ₁₀	Manglerud	41	48	21	16	21	15	7	10	11	22	1	1
PM ₁₀	Skøyen	22	23	8	19	4	3	27 [‡]	11	2	6	0	0
PM ₁₀	Sofienbergp.	(2)	23	28	(9)	(1)	8	8	19	3	5	0	0
PM ₁₀	Bygdøy allé		(5)	37	30	14	8	24	19	12	34	0	0
PM ₁₀	Hjortnes					(13)	19	21	17	23	42	5	3
PM ₁₀	RV4 Aker**	45	34	9	11	9	(8)	5	7	6	10	0	0
PM ₁₀	Smestad**			(4)	14	18	19	15	15	11	13	1	1
PM ₁₀	Åkebergveien							(6)	21	7	9	(0)	0
NO ₂	Grønland	0	-	(6)	0	0	9	20	23	0	2	0	0
NO ₂	Kirkeveien	0	2	13	1	1	2	21	26	1	0	0	0
NO ₂	Alnabru	32	36	113	36	(9)	33	(34)	67	31	15	0	0
NO ₂	Manglerud	1	0	10	15	1	45	220	18	(4)	21	0	0
NO ₂	Bygdøy allé					(3)	(32)	(39)	(51)	16	5	0	0
NO ₂	Hjortnes					(12)	57	142	94	27	17	0	0
NO ₂	RV4 Aker**	0	0	5	0	0	(1)	1	8	0	3	0	0
NO ₂	Smestad**			(0)	2	0	0	4	11	0	0	0	0
NO ₂	Åkebergveien							(2)	11	0	0	0	0

( ) Under 80 % datadekning. Kan ikke sammenlignes direkte med andre verdier.

- Ute av drift

* Totalt antall overskridelser for året. Grenseverdier: Døgnmiddel PM₁₀ på 50 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 35 døgn i året (f.o.m. 2005). Timemiddel NO₂ på 200 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 18 timer pr. år (f.o.m. 2010).

** Måler i perioden oktober – april.

‡ Ni av overskridelsene skyldes anleggsarbeid ved siden av målestasjonen vår/sommer 2010.

Data for 2013 er ikke endelig kvalitetssikret.

Datakilder: Statens vegvesen og Oslo kommune ved Bymiljøetaten

Tabell B. Meteorologiske data fra Valle Hovin.

	Temperatur** (°C)			Vindhastighet (m/s)			Relativ fuktighet (%)			Stabilitet* (°C)		
	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks
Feb. 2011	-5,3	-17,8	5,2	2,8	0,1	10,8	83,4	47,0	98,8	0,1	-0,6	2,9
Feb. 2012	-2,6	-17,4	8,8	2,6	0,4	9,4	79,5	33,3	98,4	0,1	-0,6	1,5
Feb. 2013	-3,6	-13,0	5,8	2,4	0,2	7,9	82,9	44,3	95,6	0,0	-0,7	2,4
Feb. 2014	1,6	-5,2	7,6	3,5	0,0	9,9	90,5	48,6	97,5	(-0,2)	(-0,8)	(1,0)

*Stabilitet (ΔT) uttrykker temperaturforskjellen mellom 8 og 25 meters høyde. Positiv verdi = stabile luftmasser (inversjon, "lokk"), negativ verdi = ustabile luftmasser (gode blandingsforhold i luftmassene). ( ) Under 80 % datadekning

** Temperaturmålingene, spesielt ved høye temperaturer, blir forstyrret av tett vegetasjon rundt målestasjonen.

Datakilde: Oslo kommune ved Bymiljøetaten

Bymiljøetaten
Miljødivisjonen

Besøksadresse
Strømsveien 102

Postadresse:
Pb. 9336 Grønland
0135 OSLO

Telefon: 02180